

אוצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

התחדשות

'מקושרים' - מדריך הטלפון של ברסלב

בימים אלו מופץ מדריך 'מקושרים' בכל ריכוזי חסידי ברסלב בארץ ובעולם.

המדריך כולל בתוכו מספרי טלפון וכתובות של החסידים בארץ ובעולם, ורשימת כל המוסדות, הארגונים, השיעורים וכמו כן הוא מכיל ידיעות נחוצות ששייכות לכל חסיד באשר הוא.

נדפס באלפי עותקים, ובימים אלה הוא מופץ בכל ריכוזי אנ"ש.

ניתן להשיג:

בירושלים:

חנות ספרים 'ברסלב', רחוב מאה שערים 110
חנות ספרים 'עין יעקב' שוק מאה שערים

בבני ברק:

חדר הספרים שע"י 'כולל ברסלב'

במודיעין עילית:

חדר ספרים שע"י הקלויז דחסידי ברסלב

בבית שמש:

חנות הספרים שע"י בית הכנסת 'נהלת חן'

בצפת:

חנות ספרי ברסלב - דורפמן, בשכונת 'מאור חיים'

ביבנאל:

אצל אברהם בן חמו

לבירורים ופרטים נוספים:

טלפון 052-7148376

באופנות הגויים 'לא יתחשב'

לא כל רשע יודע להיות מרושע כל כך. בלעם, שהיה אבי כל המידות המושחתות ונקרא לקלל את ישראל, חיפש את הקלות הכי מרושעות שיקעקעו את יסוד קיומו של עם ישראל.

אם אנו מבקשים לדעת מה הן הנקודות הרגישות ביותר ביסוד קיומו של עם ישראל, עלינו להתבונן בברכותיו שאותן בירך בעל כורחו, שכן אמרו חז"ל (פנהדרין קה ע"ב): "מברכתו של אותו רשע, אתה למד מה היה בלבבו..."

כל ברכה המופיעה בפרשתנו, היתה אמורה אם כן לצאת מפיו כקללה; וכאמור, לא סתם קללה, אלא פגיעה אנושה בציפור נפשה של אומנתו.

בין הברכות אנו מוצאים שבח מופלא לעם ישראל: "הן עם לבדד ישכן ובגויים לא יתחשב", כלומר, זהו עם שאינו מעורב עם שאר העמים; הוא לא נחשב כאחד מן האומות!

מילים אלו נחפכו כאמור בפיו של אותו רשע; הוא ביקש לקלל את עם ישראל שיהפוך לחלק מכל העמים, דבר שהיה עלול לפגוע באושר העם היהודי ולגזור עליו גזירת כליה מאין כמותו.



מה טיבה של אי התחשבות זו בקרב הגויים?

רבי נתן מבאר את הדברים על יסוד דברי ה'תרגום ירושלמי' על מילים אלו: "ובנימוס עממיא לא מתערבין".

בני ישראל אינם מתערבים בגויים, על ידי ש"אינם רודפין אחר נימוסי הגויים ואחר ריבוי כלי בית וכלי כסף ותכשיטין ושאר דברים המרבים-הבל שלהם". יהודים אינם כבולים לאופנות המתחלפות שימחייבות רדיפה תמידית אחר ההמצאות האופנתיות המתחדשות בכל עת.

לעומתם, הגויים רואים בחיים הגשמיים עיקר ותכלית, ולכן חשוב להם כל כך לרדוף אחר הצעקה האחרונה; אם הריהוט, הביגוד, התכשיטים או שאר הכלים הגשמיים לא ינקרו עיניים - למה להם חיים...

לעומת זאת היהודי, שכל חייו עלי אדמות הם כפרודור, כהכנה לקראת הכניסה לטרקלין, אינו עושה עסק' מכל אותם חפצים גשמיים שנועדו לעזור לו להגיע לתכליתו; הוא יודע לתת את היחס הנכון לכל אותן הצטרפויות, ולא נגרר אחר ה'נימוסים' והאופנות שאין להם כל שייכות לאותה תכלית נצחית.

ליהודים גם ניתנו כלים מיוחדים שלא להיגרר אחר מדוהים אלו. הרי מותרות העולם מושכות כל כך בשלל צבעיהן ופיתוייהן, ומשום כך העניק לנו הקדוש ברוך הוא על ידי צדיקיו מתנה נפלאה שתגן עלינו שלא להיסחף אחריהן.

מתנה טובה ושמה 'התבודדות'!

זהו שעה שבה על האדם לפרוש למקום מיוחד "ולחשוב ולשפוט את עצמו: היכן הוא בעולם, ולהיכן נתפור דעתו ומחשבתו ורצונו, ולהיכן נשלך ונתעה על ידי מעשיו ומחשבותיו, ואם כך ראוי לו לבלות ימיו ושנותיו".

באותה שעה צריך האדם לבטל את כל הרצונות הגשמיים שמושכים את לבו אל הבל העולם; להתבונן ולהתמנות לדרך הארוכה של חיי הנצח.

זו ורק זו היא ההגנה היחידה מהבלי העולם שממלכדים כל פינה בחיינו. ההתבודדות מגנה על המתבודדים "מכל צד ואיב ומסטיין, כי הם מסתירים עצמם בצל כנפיו יתברך תמיד".



זהו אפוא משמעותה של הברכה "הן עם לבדד ישכון" - זהו עם שימתבודד' ושופך שיחו לפני ה' - "ובגויים לא יתחשב" - בני העם הזה אינם הולכים אחרי האופנות הנוכריות - "רק מסלקים כל מחשבותם מכל זה, ומתבודדין ושופכים שיחם ברצונות טובים וכיסופין חזקים

וגעועים נמרצים אליו יתברך... וחושבים בכל יום על אחריתם וסופם האחרון" - לשונו הזהב של רבי נתן (כלקוטי הלכות, ברכות השחר ה-10).

בקלתו ביקש בלעם לפגוע בדיוק בכך, ב'התבודדות', כי הוא ידע שאם נוזלים מיהודי את השעה המיוחדת הזאת בה הוא אמור לעזור את מעגל הטירוף ולחשוב על התכלית הנצחית - שוב אין לו הגנה מהיטמעות בנימוסי הגויים, מרדיפה תמידית אחר הבל עולם חולף שמביאה לבסוף לכיליון טוטאלי. ומנגד, קיומה של שעה כזו, היא היא מקור הברכה לחיים נצחיים.



זהו אפוא משמעותה של הברכה "הן עם לבדד ישכון" - זהו עם שימתבודד' ושופך שיחו לפני ה' - "ובגויים לא יתחשב" - בני העם הזה אינם הולכים אחרי האופנות הנוכריות - "רק מסלקים כל מחשבותם מכל זה, ומתבודדין ושופכים שיחם ברצונות טובים וכיסופין חזקים וגעועים נמרצים אליו יתברך... וחושבים בכל יום על אחריתם וסופם האחרון" - לשונו הזהב של רבי נתן



השבוע יחול צום שבעה עשר בתמוז, היום שבו נשתברו הלוחות בעקבות הטא העגל, שהיה תחילתו של החורבן והגלות הכללית והפרטית שלנו.

טא זה נבע מריבוי שפע גשמי של כסף וזהב, כפי שאמרו חז"ל (ברכות לב ע"א). שכן השפע הגשמי, כאשר הוא הופך למטרה בפני עצמה, הוא מהווה 'עבודה זרה' שגורמת לכל החורבנות.

הצום והתפילה, כמו גם האבלות, צריכים לעורר בקרבנו חשבון נפש, עד כמה אנו מתחשבים או לא מתחשבים בנימוסי הגויים שמקיפים אותנו, והאם אנו זוכרים את תכליתנו האמיתית עלי אדמות.

זיכרון זה יזכה אותנו לראות במהרה בנחמת ירושלים.

חוק. הלימוד היומי

| יום | יום בחודש | ליקוטי מהר"ן | ליקוטי הלכות | ליקוטי תפילות | הדף הומי |
|-----|-----------|--------------|--------------|---------------|-----------|
| שבת | תמוז | ה"א | ה"א | ה"ב | נחת-טענית |
| א | יז | ס"א | פ"ח | מא-מב | כב |
| ב | יח | ס"ב | פ"ט | מג-מד | כג |
| ג | יט | ס"ג | צ | מה-מו | כד |
| ד | כ | ס"ד | צ"ג | מז-מח | כ |
| ה | כ"א | ס"ה | צ"ד | מט-נ | ג |
| ו | כ"ב | ס"ו | צ"ה | נא-נב | ד |
| ז | כ"ג | ס"ז | צ"ו | נג-נד | ה |



י"ל ע"י 'אוצרות ברסלב'

ת.ד. 50617 בית שמש

טל. במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000

באר"ב 0718-8552121

מוקד הישועות 1800-255-522

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל

braslav@actcom.net.il

הפצה למנויים ובתי כנסיות: 057-3100646

הנצחה, תרומות ופרסום: 057-3100693

דברו וחשבו אמת – ותקבלו כל טוב!

בכך מובנים אפוא דברי הז"ל על הפסוק: "ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד" – שיברכו על הכל "הטוב והמטיב", שכן אחד הוא רק טוב!



אנו רחוקים מאוד ממצב של כולו אחד; יש טוב אך יש גם רע; יש מצוות וגם עבירות; שכן ועונש – עד לרבגוניות אינסופית של אפשרויות. לכן כל כך קשה לנו להתקרב אל ה'.

אולם גם בעולם הרבגוני הזה יש אפשרות להתחבר עם הבורא על ידי יצירת אי שכולו טוב. זאת על ידי 'אמת'. כמאמר הכתוב: "עיני בנאמני ארץ לשבת עמדי" (תהלים קא) – על ידי נאמנותם של בני אדם לאמת, השיי"ת משגיח עליהם ומקרב אותם אליו. ולהיפך, "דובר שקרים לא יכון לנגד עיני" (שם) – אומרי שקר מסלקים את השגחת ה' מעליהם.

לכן האמת כה חשובה: תורת אמת, דיבורי אמת, ועבודת ה' אמיתית. כי זה החוט שמאחד אותנו עם האל – לא האחד שכולו טוב. יתירה מזאת, האמת המושלמת היא זו המגיעה מתוך עולם השקר, כשהאמת האחת מתבררת מתוך הרבגוניות.

לו היאמת' שלא יבא אותו כי כולו שקר.

כל חברה אנושית מתוקנת, מושתתת על אמת, ברם קשה למצוא אנשים שלא עשויים לטיח עובדות או להחליק עניינים... לא לשקר חלילה, אבל גם לא לומר בדיוק את כל האמת... אך קשה שבעתיים למצוא אנשים שיאמרו את האמת ורק את האמת בכל מקום ובכל זמן.



האמת היא אחת, אבל השקר הוא הרבה; כשרוצים לתאר כלי כסף בתיאור אמיתי, יש לנו רק תיאור אחד: 'כלי כסף'. אבל אין מספר לתיאורים השקריים של הכלי הזה: 'כלי זהב'; 'כלי ברזל' וכן הלאה.

לכן 'חותמו' של הקב"ה הוא 'אמת', כי ה' אחד – והאמת היא אחת. הסיבה שאצל הקב"ה אין רע – כמו שכתוב "טוב ה' לכל" (תהלים קמה) ו"מפי עליון לא תצא הרעות והטוב" (איכה ג) – היא משום שרע ייתכן רק כשיש ניגוד – אני רוצה או צריך כך, ודבר מה מתנגד לרצוני או צרכי. ב'אחד' אין ניגוד ולכן אין גם רע.

"התחוות השקר, שהוא הרע, הוא מחמת הריחוק מאחד, כי... מה שהוא נגד רצונו של אדם הוא רע – ובאחד אין שייך נגדיות, אלא כולו טוב.

"וזה שאמרו הז"ל: 'ביום ההוא יהיה ה' אחד – שיהיה כולו הטוב והמטיב, כי באחד אין שייך רע. ועל כן, לעתיד יקויים: 'שפת אמת תכון לעד', כי אמת הוא אחד..."

"ועל ידי השגחת השיי"ת... כל הדברים הם באחדות; ועל ידי אמת – השגחת ה' יתברך עליו; ועל ידי השקר שהוא הרע – מסיר ממנו השגחת ה' יתברך, כמו שכתוב: 'דובר שקרים לא יכון לנגד עיני'."

(ליקוטי מוהר"ן נא)

חידה – איזו מידה טובה מוסכמת על כל בני האדם כתכונה החשובה ביותר; ומצד שני קשה למצוא אנשים שנוהגים בה בעקביות מוחלטת? – **האמת!**

האמת היא מאבני היסוד של הבריאה, היא אף מרומזת בסופי תיבות של הפסוק הראשון בתורה: "בראשית ברא אלוקים", אך כבר אמרו חז"ל, "שכשהקב"ה בא לברוא את האדם אמרה

בעקבות הדורות בחסידות

דורות

רבי יצחק דונובנר

אולם, גודל הנס שארע להם בעטיו של אותו עיוב שסחט מהם את תמיצית רוחם – התברר להם רק מאוחר יותר. כשהגיעו לעיירה הסמוכה, נפערו עיניהם בתדהמה: העיירה כולה על בתיה עולה באש!

המקומיים סיפרו להם, כי כנופיית רוצחים פשטה על המקום, וכיון ששמעו שעגלה קרבה ובאה, המתינו כדי להתנפל על נוסעיה. אולם לבסוף פקעה סבלנותם; העלו באש את בתי העיירה והמשיכו בדרכם.

זכה רבי יצחק להימנות באותה שנה עם משתתפי הקיבוץ הקדוש באומן, אף לשמש כבעל תוקע, ולשוב לביתו בריא ושלם.

הוא יצא יחד עם חבריו, לתור אחר עגלון נכרי שיסכים לקחת אותם לאומן. אך בימים טרופים אלה, איש לא היה רוצה לסכן את עצמו. רק לאחר הפצרות רבות, ומשהבטיחו סכום עתק למי שיסיעם, נעתר אחד העגלונים לעשות זאת.

יחד עם רבי יצחק, נסעו שישה חסידים נוספים. בהם החסיד רבי אהרן קיבלטיצער וחתנו רבי לוי יצחק בנדר.

העגלון הדדיר את סוסיו, ולבם של החסידים עלה על גדותיו. בתיה האחרונים של טפליק נעלמו באופן, והעגלה גמאה מספר קילומטרים, כשלפתע נחרדו החסידים לשמוע צווחות פרא; כנופיית רוצחים וכלי משחית בידיהם, התנפלה על יושבי העגלה.

עד מהרה היו השבעה עקודים בידיהם ורגליהם.

"הבו לנו את כספכם!" שאגו הפראים, כשהם מנופפים בחברותיהם. אלא שהנוסעים, שנתנו את אחרוני פרוטותיהם בשכר הנסיעה, הבינו כי כלתה אליהם הרעה, והחלו לחושים 'יודוי' ברתת ובזיע, מוכנים ומזומנים למסור נפשם על קידוש שמו יתברך – – –

ברם, הרוצחים לא מיהרו להוציא את זממם לפועל; שעות ארוכות התמהמהו ושוחחו ביניהם. לפתע, בניגוד לכל היגיון, ניגשו אליהם, התירו את כבליהם ושחררום לנפשם.

בני החבורה התקשו להאמין כי חייהם ניתנו להם במתנה.

נכדו של החסיד רבי אשר זליג בוזשיליאנסקי, מתלמידי מוהרנ"ת, שהיה אביו של רבי אלתר מטפליק מחבר הספרים הנפלאים 'השתפכות הנפש' ו'משיבת נפש'.

בימי נעוריו, זכה להכיר רבים מתלמידיו של רבי נתן, במחיצתם ספג אל נשמתו אמונה עזה ברבינו הקדוש, והתלהבות קדושה בעבודת הבורא.

'מתפלל': עצום היה; בשנת פטירת אמו, אחות רבי אלטר טפליק, עבר לפני התיבה במניין של חסידי ברסלב בטפליק. תפילתו היתה בנעימות ומתיקות בלתי מצויה, והמסה את לב שומעיה, עד שהיו אומרים הכל בערגה: 'איך זוכים לאחר אריכות ימים ושנים להשאיר בן כזה, שיתפלל תפילה כזו ויאמר קדיש כזה' – – –

בראש השנה תר"פ, כאשר אימתן של כנופיות פורעים הייתה מוטלת על הכל ברחבי אוקראינה, לא משך הקיבוץ באומן משתתפים רבים. אולם רבי יצחק, שכיסופיו לראש-השנה של רבינו לא ידעו גבולות, חרף נפשו יחד עם עוד חסידים בני עירו, והגיע לאומן.

בטרם צאתו לדרך, ניסו בני ביתו להניאו מהנסיעה: 'הרי הרוצחים משוטטים בדרכים; מסכן אתה את חייך!'

"אני אסע לאומן, יהיה מה שיהיה", השיב רבי יצחק, "ואם הלילה חס אמות בדרך – זכיתי על כל פנים להיות באומן בראש-השנה אשתקד. אולם, להישאר בביתי ולא לנסוע – גרוע מבחינתי יותר ממוות!"

נקודה

לאנשים יש יותר כוח מהיצר להפריע בעבודת ה'

(עפ"י ליקוטי עצות, מניעות יא)

נוחה של התקשרות לצדיקים

כמוכן שהם לא הסכימו לכך, ומשהתפתח וויכוח ביניהם, הגיעו לבית דין של מעלה שפסק, שאמנם עליהם להוליך את רבי נח לרבו.

היה זה במוצאי שבת קודש בעיר טבריה. הצדיק רבי מנדל יושב בביתו – והנה נכנס אליו תלמידו ר' נח כשהוא מלווה באחד ממלאכי החבלה – – רבי מנדל התעלף מרוב פחד, ולאחר שעוררו אותו מעלפונו, עסק במשך שמונה ימים רצופים בתיקונו של ר' נח, עד שנשמתו באה אל תיקונו.

בד בבד ציווה רבי מנדל על שניים מתלמידיו, שיסעו לנמל חיפה, לקבל את פניו של "אורח הגון וחשוב" אחד מחבורתם שצריך להגיע מחו"ל...

השנים נסעו לחיפה, והמתינו במשך כמה ימים, עד שהגיעה ספינה כל שהיא לנמל. אך למרבה האכזבה, לא מצאו בין הנוסעים מי שיענה לתיאור שמסר להם רבם. אולם, אמונתם ברבם היתה חזקה, והם נשארו להמתין במשך כמה ימים נוספים.

באחד הימים נשמע קול המולה מכיוון הרציף. השנים אצו רצו לעבר הים, ביחד עם עוד מאות מאנשי העיר שהצטופפו למראה המחזה המופלא: סמוך לשפת הים משייט לו בול עץ, ועליו יהודי בעל צורה, מוכתר בטלית ובתפילין – –

התלמידים זיהו עד מהרה את ר' נח חברם, הם טיפלו בו כיאות לכבודו, והביאוהו לקבורה בבית החיים העתיק של העיר חיפה.

רבינו הקדוש מוהר"ז ז"ע סיפר סיפור נורא זה, כדי לסבר את אוזנינו עד כמה חשוב להיות מקושרים לצדיק, כשהוא מדגיש, ש"העיקר תלוי בזה העולם, שמי שהוא חזק בזה העולם באמונה בהתחזקות האמיתית – יזכה גם שם לזה".

(מקורות: חיי מוהר"ן קא, שט; ספר עדן ציון)

נפטר מן העולם וכי הוא בדרכו לעשות עסקים ביריד העולמי שנערך בעיר לייפציג, כפי שנהג בחייו לפני עלייתו לארץ ישראל...

רבי נח הולך אחריהם כשה תועה, העגלה "הנוסעת לליפציג" גומעת מרחקים, והוא רק מחכה לרגע בו ידרכו כפות רגליו ביריד כדי לעסוק בסחורה...

אך בפתע פתאום נופלת במחשבתו של ר' נח, מחשבות של געגועים לרבו הקדוש רבי מנדל; הוא מקבל חשק עז לעזוב את כל הנסיעה המסחרית ולנסוע לרבו.

בתמימות הוא מספר זאת לחבריו הסוחרים הנוסעים איתו בעגלה, אך הם מנסים להניאו ממחשבתו: "לא יעלה על הדעת לעזוב את המסחר בשיא העונה..."

אך התקשרותו של ר' נח לרבו היתה חזקה ביותר, והוא התחיל להתעקש איתם. לרגע הצליחו לשכנעו לזנוח את הרעיון, אך שוב ושוב עלו בקרבו געגועים עזים שלא נתנו לו מנוח, עד שהחליט שהוא עוזב אותם, נוסע מיד לרבו ויהי מה...

כאן לא נשארה ברירה בידיהם של מלאכי החבלה; הם נאלצו לגלות לו שהוא כבר נפטר מן העולם, והוא עתה בידיהם – –

"אם כך", נזעק רבי נח בכל כוחותיו, "בוודאי שאתם צריכים להוביל אותי אל רבי!!!"

כאשר עלה הצדיק רבי מנחם מנדל מוויטבסק לארץ הקודש, הצטרפו אליו רבים מתלמידיו. בין התלמידים נמנה רבי נח אלטשולר, נכדו של בעל המצודות דוד, וגיסו של המגיד ממזריץ'.

עברו שנים ספורות מאז הגיעו ארצה והמצב הכלכלי הגרוע נתן את אותותיו, העולים התייסרו בייסורי ארץ ישראל, בעוד ההכנסות מארצות הגולה פחתו והלכו. מינה רבי מנדל את תלמידו רבי נח שייצא בשליחותו לחוץ לארץ, בכדי לגבות את 'מעות ארץ ישראל' הידועים. השליחות הוכתרה בהצלחה רבה, ומעות רבות נאספו באמתחתו של ר' נח שהזדרז לעלות על הספינה הראשונה המפליגה לעבר ארץ הקודש.

אך למרבה האסון, בעודו על הספינה בלב ים, חלה ר' נח במחלה אנושה. משגברה עליו מחלתו, קרא לרב החובל וביקש ממנו שלאחר פטירתו יקחו אותו כשהוא מוכתר בטלית ותפילין, יקשרו אותו לבול עץ – וכך יטילו אותו הימה.

בצורה טראגית שכזו, ללא נוכחות מכר או מודע, שבק חיים לכל חי. המלחים ביצעו את צוואתו, וליתר בטחחות שמו בחיקו את שמו, שם עירו והיעד אליו הפליג.

נשמתו של ר' נח עלתה השמימה, אך מקטרגים רבים חסמו את דרכה לעולם שכולו טוב, הם הצליחו לקחת אותה ולהציג בפניה מצג שוא כאילו הוא, ר' נח, כלל לא

השבוע לפני...

השבוע לפני 102 שנה

■ ט' בתמוז שנת תרס"ח – 'פוצו מעיינותיך חוצה'.

בשלהי שנות התר"ס נפל דבר בחסידות ברסלב; התקרבותם הנלהבת של רבים וטובים מפולניה, עוררה צורך מיידית לתת פתרון הולם לבקשותיהם החוזרות ונשנות: הבו לנו ספרי ברסלב, כדי להרוות את נשמותינו הצמאות.

באותה תקופה עברו למעלה מ-30 שנה מאז יצאה לאור המהדורה החמישית של הספר הקדוש 'ליקוטי מוהר"ן' (למברג תר"ל). הכמיהה לספר הייתה גדולה מאד, ואל עובי הקורה נכנס החסיד המופלא רבי דוד צבי דאשיינסקי, נכדו של רבי יודל ממדבדיבקה, מגדולי תלמידי רבינו הקדוש.

"מנחם הדפסת הליקוטי מוהר"ן", כותב רבי דוד צבי מאומן לפולין, "כבר כתבת להם, שידידנו ר' שלמה גבריאל מלאך היה פה, ונתתי לו הבדך מהדפסתו הראשון (= פטרונמטראנט). פסק המיניים על קניית הספר, והבטיח שיקבץ פרימטראנטין בלאדו ובווארשע, וגם שיכול להיות שיהיה לו שותף אשר יתן מעות שלו על ההדפסה בשביל מסחר. אבל עדיין אין לי ידיעה ברורה ממנו, וגריכין להתפלל על זה שיערוך ה' יתברך להתחיל ולגמור רצונו הטוב בזה, לקיים 'פוצו מעיינותיך חוצה, אמן כן יהי רצון' (אמונת אומן עמוד ט).

המוצקה הכספית אצל החסידים נתנה את אותותיה, והם התלבטו היכן להדפיס את הספר – בפולניה השכנה, או בארץ ישראל. "נא ידידי", מבקש רבי דוד צבי מדידיו, "לכתוב לי תשובה הגונה, כי אני ממתין ומצפה גם על תשובה מירושלים, וכשאראה שהמדפיסים מפה רוצים יוקר גדול, אזי אהיה מוכרח להדפיס שם בירושלים" (שם עמוד ט).

רבי דוד צבי – שכבר היה אז ישיש מופלג, ובצעירותו עוד זכה להכיר את מוהר"ת – עומד נרגש מ"הנפלאות שנועשה חדשות בכל פעם, כי כמה יגיעות היה המו"ר רבי נתן ז"ל בעת שרצה להדפיס את ספרי רבינו ז"ל, שהיה מוכרח לשלוח איש מיוחד ללמברג להדפיס, וכמה יגיעות היו על זה, כי היו מוכרחים להובילם לכאן בגניבה ופחד; ובדרך ה', ה' יתברך הגדיל עמנו לעשות, שבאפשרי להדפיס במדינתנו ובמקומותינו – בחירות, ואין פוצה פה על זה.

"מה רבו מעשיך! והכל בכח של רבינו ז"ל שאמר: 'מיין פיערל וועט שוין טליען ביז משיח וועט קומען' (= האש של כבוד תוקד עד שיבוא משיח). וכן נתקיים. ואנו רואים כל זה בעינינו. טוב להודות לה' על כל זה, יום ויליה, אשר לא עובנו באחרית הימים האלה – בהתגברות הבעל-דבר כל כך, ובחוסר כוח – אשר עינינו רואים ממש מה שנועשה בכל דוד ודוד שאחר כך, שנפוש בני ישראל יורדים בכל פעם מִמְּטָה מִמְּטָה – וריחים עלינו ברחמי המרובים, ושלא לנו את הצדיק האמת, צדיק יסוד עולם, שהאיר עינינו בתורותיו ובשיחותיו הקדושים, שרק כל מי שירצה להנגל מהפס יוקשים, לבלי לירד תחתיות – בנקל גדול להחזיק את עצמו ולעמוד על עמדו כל ימי חייו" (שם עמוד ט).

בסופו של דבר נדפס הספר בירושלים, בשנת תר"ע, כשעל דף השער נכתב כדלהלן: "הובא לבית הדפוס פעם ששית, על ידי ר' דוד צבי ב"ר יונה ז"ל, עם הוספה: מפתחות חדשות, בסוף הספר, על כל תורה ותורה – איזה הלכה מליקוטי הלכות נביים עליה, וגם שיחות – קונטרס שיחות ממעלת תורתו וספריו הקדושים). נדפס פעם"ק ירושלים תובב"א, בשנת עת"ר לפ"ק, בדפוס הרי"ד פרומקין הי"ו".

לחידודא

חידה מס' 57

מי מגדולי הפוסקים נגלה למוהרנ"ת וביאר לו דבר בספריו?

הפתרון לחידה מספר 56

למי איחל רבינו שזיכה להבין בעולם הבא את שיחות החולין שלו?
 - רבי אהרן, רבה של העיר ברסלב (חיי מוהר"ן תקט).

זכה בהגולה לחידה מס' 55

עמרם יוסף היילפרין. בתי אונגרין, ירושלים. בזכות קנייה בסך 50 ₪, בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות – התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000. לאחר בחירת חספה, תקשו 1-9-2-1 והשאלו חודעה. בין הפותרים נמנה עדי יום שני בשעה 12 בלילה. תערוך תגולה על זכות קנייה בסך 50 ₪

שאלה:

כיצד מקיימים את ציווי רבינו "להיות בשמחה תמיד"?

תשובת הרב שמואל שטרן:

כל אדם רוצה להיות שמח, מדוע אם כן אנשים רחוקים כל כך מן השמחה, עד כדי כך שהעצבות היא כמעט מחלת הדור? כשנוסעים לטיול, למשל, מקבלים הכל בשמחה ומבליגים על דברים מסוימים גם אם הם לא בדיוק כמו שאנחנו רוצים, מדוע אין זה כך כל הזמן?

התשובה: כדי להיות בשמחה, עלינו לראות כל דבר בעין טובה ולשמח אפילו במעט טוב שיש לנו. אנשים לא מעריכים ולא שמחים במה שיש להם, אלא תמיד רוצים עוד או שרוצים משהו אחר ממה שיש להם כרגע. כדי להיות שמח, צריך לשמוח במה שיש כרגע, בין בגשמיים ובין ברוחניים.

עשה מבחן לעצמך: כשאתה צמא ומבקש ממישהו טובה שיתן לך לשתות, והוא מוזג לך חצי כוס – מה תהיה תגובתך? האם תשמח במה שקבלת או שתחשוב מדוע מוזג לי רק חצי כוס? כמובן שתשמח ותגיד תודה על מה שיש, גם על חצי כוס מליאה, ולא תראה את החצי הריק, כי חצי כוס הוא לא חמישים אחוז של כוס מליאה, אלא הוא "מאה אחוז חצי כוס".

רבי נתן סיפר, שהגישה הזו לחיים הפכה אותו ל'מתמיד' בלימוד התורה, כי בתחילה הוא רצה מאוד ללמוד הרבה תורה אך לא הצליח ללמוד כפי רצונו, וזה שבר אותו עד כדי כך שהוא נחלש, וכמעט התייאש מן הלימוד, עד שרבנו הקדוש אמר לו "מעט – זה גם טוב", ומאז הוא שמח בכל מעט לימוד שלמד וידע שכל לימוד, אפילו מועט, יש בו תועלת; ומן השמחה שהיתה לו במעט לימוד שלמד, קיבל כוחות חדשים ללמוד עוד ועוד, עד שזכה להיות מתמיד גדול.

הבעיה של הדור שלנו היא, חוסר סיפוק. חכמינו כבר אמרו: "אין אדם מת וחצי תאוותו בידו". פירוש הדברים, שאפילו כשיש לאדם כל צרכו, הוא חי בהרגשה שחסר לו משהו. נמצא, שהאדם אף פעם לא שמח במה שיש לו; הוא תמיד מסתכל על מה שחסר לו, במקום להסתכל על מה שיש לו.

כך הוא הדבר גם ברוחניות, שלפעמים יש לנו הרגשה שלפי השאיפות שלנו, אנחנו לא מגיעים למה שהיינו רוצים להגיע, ואז אנו נופלים לעצבות. זוהי דרכו של יצר הרע להרחיק אותנו מלראות את הטוב שיש לנו, ולהרחיקנו מלשמח במה שאנו כן זוכים להתקרב לה.

את דרך השמחה האמיתית במדע אנו יכולים ללמוד מתוך המעשה של 'החכם והתם' שביספורי מעשיות של רבינו. התם היה שמח תמיד, כי ראה רק את הטוב שיש לו, למרות שהיה כמעט חסר – כל; אף על פי כן שמח במעט שיש לו, והרגיש בכל דבר כאילו הוא עשיר, כגון, בלחם שאכל הרגיש שהוא אוכל בשר ושאר מטעמים; במים הרגיש טעם של שקר ושל דבש; במעיל היחיד שהיה לו ולבני ביתו, היה שמח כאילו יש לו את כל סוגי המעילים היקרים והמכובדים, וכיוצא בזה בשאר ענייניו תמיד ראה רק את הטוב, ולכן תמיד היה בשמחה גדולה כי ראה רק את הטוב שיש לו, ולא הסתכל על מה שחסר לו ולא קינא באחרים על מה שיש להם, אלא שמח במה שה' יתברך נתן לו, ולכן היה תמיד בשמחה.

ולהיפך, חברו החכם, היה תמיד עצוב, כי ראה בכל דבר את החסרונות; ואפילו כשהדבר היה קרוב לשלמות כגון, שתפר חליפה מפוראת, אבל כפתור אחד לא יצא בדיוק כמו שרצה, דבר שאף אחד לא שם לב לזה, הוא לא שמח ביופי הכללי שבחליפה, רק ראה את החיסרון, וזה לא נתן לו מנוח, לכן היה תמיד עצוב ומדוכדך, למרות חכמתו הגדולה; ואדרבה, חכמתו עמדה לו לרועץ.

הבה נשמח במה שיש לנו, ברוך ה'.

"הנה בְּרַךְ לְקַחְתִּי וּבְרַךְ וְלֹא אֲשִׁיבָנָה" (במדבר כג, כ)

החכמה המגיעה מלמעלה היא אור גולמי, שיכול לקבל צורה של חכמה קדושה שמביאה ברכה, או צורה של חכמה רעה שמרחיקה מזה ומביאה קללה ח"ו, הכל בהתאם לאנשים שמקבלים את החכמה ושאיפותיהם, לטוב או לרע, כמו שכתוב על התורה הקדושה: "ישרים דרכי ה' – צדיקים ילכו בהם ופושעים יישלכו בהם" (הושע יד). אותה תורה, אך תלוי איך מקבלים אותה – לטוב או למוטב.

כוחו של בלעם הרשע היה בכך שקיבל את האור העליון, את רוח הנבואה, ונתן לה צורה של קללה. כך קילל את מואב במלחמתו עם סיחון, כפי שאמרו: "על כן יאמרו המושלים (זה בלעם – רש"י) אוי לך מואב אבדת עם כמוש" וכן תיכנס לעשות לישראל, לפי בקשתו של בלק.

אולם הקב"ה, מרוב אהבתו לעם ישראל, שינה ממנהגו, והוריד את האור הזה לבלעם באופן שיש לו כבר את הצורה הטובה של ברכה. כך נמנע ממנו לקלל והיה מוכרח לברך...

לכן הביע בלעם את פליאתו: "הנה בְּרַךְ לְקַחְתִּי וּבְרַךְ" – בתחילה כשלקחתי את האור מלמעלה, חשבתי שהוא 'קמוץ' היינו גולמי, כמו תמיד, ואוכל לצייד אותו לקללה, אך אחר כך ראיתי שהוא כבר בעירי, שיש לה כבר 'צורה' של ברכה. לפיכך "ולא אשיבנה" – כבר לא יכולתי לשנות את האור העליון לקללה, ונאלצתי לברך את עם ישראל, למרות כוונתי לקלל אותו.

(עפ"י ליקוטי מוה"ר ח"א לו)

"בְּרַךְ כּוֹכַב מִיַּעֲקֹב וְקָם שֶׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל" (שם כד, יז)

כל השפע היורד לעולם מגיע בעקבות התפילות שלנו, כמו שכתוב: "תפילה לקל – חיי" (תהלים מב). 'חיי' רומז לחיות של כל הדברים בעולם שבאה הודות לתפילות שהן המעוררות את השפע העליון היורד לעולם ונותן חיות לכל, כמו שאמרו חז"ל "אין לך כל עשב מלמטה שאין לו כוכב ומלאך מלמעלה שמכה אותו ואומר לו: גדל" (בראשית רבה ז).

לצורך זה יש שנים עשר נוסחאות לתפילה (כמבואר בכתבי האר"י) לשנים עשר השבטים, כנגד שנים עשר המזלות (כוכב ומלאך כ"ל), שכן כל שבט, על ידי נוסח התפילה המיוחד שלו, מוריד שפע מלמעלה לאחד המזלות, המגדל את הצמחים ומחיה את הדברים הנחוצים לו.

זה פירוש הפסוק: "דרך כוכב מיעקב וקם שבט מישראל". 'קם' רומז לעמידה בתפילה, כמו שאמרו חז"ל "אין עמידה אלא תפילה" (ירושלמי ברכות ז); וכששבת מישראל קם ומתפלל, אזי 'דרך כוכב' – הוא מעורר את הכוכב, היינו המזל, שיושפע על ידו כל הדרוש לו.

(עפ"י ליקוטי מוה"ר ח"א ט)

דוקדוקים
אומן ראש השנה
 מאת נרשמו במחירים אטרקטיביים מה איתך? ההרשמה בעיצומה
 ירושלים: רח' בית ישראל 38 בני ברק. רח' רבי עקיבא 62
02-5410100 (ארצי)

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן
מוקד הישועות
1-800-255-522
 24 שעות ביממה
 להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן
 לישועה וצלחה. לרווח ופריחה. לרפואה. למקשה לילד. לנחת ושפתת חיים

| זמני תפילה בהפצת האוצרות | | | | | | | | | |
|---|--|--|--|--|--|--|--|--|--|
| צפת הר"ר מנחם דוד בורשטיין ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי' | בית עילית הר"ר יפתח שרעבי ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הבר-מצוה לבנו נתנמן נ"י | בני ברק הר"ר דניאל קרובנסקי ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבת שתי' | מאנסי הר"ר צבי אריה גולדרינג ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נתנמן דוד שיחי' | ירושלים הר"ר ישחק נתן אשין ה"ח והר"ר אלעזר נתן אשין ה"ח תרמו והפיצו 500 גליונות לע"י אביהם הר"ר משה נפתלי ב"ר שמואל מאיר אשין זצ"ל נלב"ע י"א תמוז תשל"ה תנצב"ה. | ירושלים הר"ר גדליהו ברגר ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לע"י אביו הר"ר אברהם ב"ר ישראל גדליהו ברגר זצ"ל נלב"ע י"א תמוז תשל"ה תנצב"ה. | ירושלים הר"ר יחיאל מאיר פראנק ה"ח תרם והפיץ 1000 גליונות לרגל שמחת הולדת הבן שיחי' | ירושלים הר"ר משה ליברמנט ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אירוסיו הבן זאב ה"ח | ירושלים הר"ר נתן יוסף בורשטיין ה"ח וה"ר מנחם גולדווי ה"ח תרמו והפיצו 1000 גליונות לכבוד שמחת אירוסיו הבת שתי' | צפת יהודה צבי בן מילכה אסתר בת רחל תרמו והפיצו 1500 גליונות לבריות איתנה ולהצלחה בכל מעשה ידיהם |
| ירושלים הר"ר נתן דוד גולדווי ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי' | צפת הר"ר נתן יאקאבאוויש ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי' | ירושלים הר"ר משה מרדכי שפירא ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבנים התאומים שיחי' | ירושלים - בית שמש הר"ר ראובן קלפהולץ ה"ח והר"ר נתן פראנק ה"ח תרמו והפיצו 1000 גליונות לע"י אביהם/חמותם הר"ר יהושע העשיל ב"ר חיים יעקב קלפהולץ זצ"ל נלב"ע י"א תמוז תשס"ה תנצב"ה. | פלאטבו הר"ר משה וואקסמאן ה"ח תרם והפיץ 1000 גליונות לכבוד שמחת אירוסיו הבת לידידו הר"ר צבי כהן ה"ח | ירושלים הר"ר נתן יוסף בורשטיין ה"ח וה"ר יצחק גולדווי ה"ח תרמו והפיצו 500 גליונות לכבוד שמחת אירוסיו הבת שתי' | ירושלים הר"ר נתן יוסף בורשטיין ה"ח וה"ר מנחם גולדווי ה"ח תרמו והפיצו 1000 גליונות לכבוד שמחת אירוסיו הבת שתי' | ירושלים הר"ר נתן יוסף בורשטיין ה"ח וה"ר מנחם גולדווי ה"ח תרמו והפיצו 1000 גליונות לכבוד שמחת אירוסיו הבת שתי' | זכות הפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רחב נחת דקדושה | זכות הפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מילי דמיטב בכל מילי דמיטב |